

Додаток
до Постанови Верховної Ради України
від _____ № _____

ЗВІТ

Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань моніторингу отримання і використання міжнародної військової допомоги під час дії воєнного стану про виконану роботу

Відповідно до Постанови Верховної Ради України від 18 червня 2025 року № 4506-ІХ утворено Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України з питань моніторингу отримання і використання міжнародної військової допомоги під час дії воєнного стану (далі - Комісія).

Головою Комісії обрано народного депутата України Устінову Олександрю Юріївну (депутатська фракція Політичної Партії "ГОЛОС"), заступником голови Комісії - народного депутата України Завітневича Олександра Михайловича (депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ").

До складу Комісії обрано таких народних депутатів України: Бакунця Павла Андрійовича (депутатська група "ДОВІРА"), Батенка Тараса Івановича (депутатська група "Партія "За майбутнє"), Власенка Сергія Володимировича (депутатська фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"), Галайчука Вадима Сергійовича (депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"), Забуранну Лесю Валентинівну (депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"), Хоменко Олену Вікторівну (депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"), Мисягіна Юрія Михайловича (депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"), Михайлюк Галину Олегівну (депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"), Папієва Михайла Миколайовича (депутатська група "Платформа за життя та мир"), Радіну Анастасію Олегівну (депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"), Чернева Єгора Володимировича (депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"), Чийгоза Ахтема Зейтуллаєвича (депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"), Шуляк Олену Олексіївну (депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ").

Звіт про роботу Комісії підготовлений з урахуванням особливостей її діяльності, зокрема предмета відання Комісії, що передбачає доступ до документів, що містять службову інформацію та інформацію, що може бути віднесена до державної таємниці відповідно до Закону України "Про державну таємницю".

1. Діяльність Комісії

З метою протидії збройній агресії російської федерації Україна на постійній основі отримує від країн-партнерів міжнародну військову допомогу.

Міністерство оборони України (далі – Міноборони) приділяє постійну увагу активній співпраці з представниками країн-партнерів та міжнародних організацій, які відіграють важливу роль у забезпеченні України міжнародною військовою допомогою та здійснюють інші форми підтримки, запроваджує удосконалення механізмів комунікації, обліку та контролю за наданою допомогою з метою забезпечення ефективності її використання.

З огляду на масштаб і значущість зазначеної допомоги важливим є здійснення парламентського контролю за процесами обліку, розподілу та використання міжнародної військової допомоги. Такий контроль спрямований на забезпечення прозорості, підзвітності та раціонального використання наданих ресурсів відповідно до визначених цілей, що є важливим фактором зміцнення довіри з боку міжнародних партнерів і підвищення ефективності міжнародної підтримки України.

Безпосередньо за отримання, облік та контроль за використанням міжнародної військової допомоги відповідають служби забезпечення відповідних органів державної влади, Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних та розвідувальних органів, державних органів спеціального призначення з правоохоронними функціями, сил цивільного захисту, яким міжнародна військова допомога направляється для кінцевого використання. Основними споживачами міжнародної військової допомоги є Збройні Сили України, Головне управління розвідки Міністерства оборони України, Служба безпеки України, Міністерство внутрішніх справ України (Національна поліція України, Державна прикордонна служба України, Національна гвардія України). Загальну координацію щодо залучення, отримання, передачі, обліку, моніторингу та контролю за використанням міжнародної військової допомоги здійснює Міноборони.

Комісія проводить свою діяльність у тісній співпраці з представниками відповідних державних органів. Протягом звітнього періоду Комісія у межах своїх повноважень для перевірки ефективності використання міжнародної військової

допомоги надсилала офіційні запити до відповідних органів, проводила робочі зустрічі з їх представниками, здійснювала аналіз супровідної документації, а також здійснювала виїзди до логістичних складів і на передові позиції.

Також Комісія приділяла увагу розвитку співпраці з представниками країн-партнерів та міжнародних організацій, які відіграють важливу роль у забезпеченні України міжнародною військовою допомогою та іншими видами підтримки. Зокрема, у процесі своєї діяльності Комісія розширила коло контактів та налагодила системну взаємодію з послами, військовими аташе, представниками урядів і парламентів іноземних держав, інспекторами, а також із членами делегацій міжнародних організацій. Основними напрямками такої співпраці були обговорення пріоритетів і потреб України у сфері забезпечення обороноздатності, представлення результатів використання отриманої допомоги, обговорення механізмів її прозорого та ефективного розподілу, а також координація зусиль щодо вдосконалення логістичних процесів та моніторингу.

Затверджений план роботи Комісії передбачав розгляд і аналіз звітів, доповідей та інформації, отриманих від державних органів та їх посадових осіб, а також надання рекомендацій для розроблення змін до законодавства, підзаконних нормативно-правових актів з питань, що належать до предмета відання Комісії. Також план передбачав організацію міжпарламентської діяльності, у тому числі відряджень у межах України та за кордон з метою сприяння надходження та отримання міжнародної військової допомоги від країн-партнерів.

За час роботи Комісія отримала та проаналізувала великий обсяг інформації про порядок визначення потреб щодо озброєння та військової техніки (далі – ОВТ), щодо обліку міжнародної військової допомоги та окремих аспектів її отримання.

Упродовж звітнього періоду членами Комісії проводились регулярні робочі зустрічі з представниками країн-партнерів. Під час обговорень розглядалися питання подальшої співпраці, ефективності отримання міжнародної військової допомоги, механізмів її моніторингу та контролю.

Окрему увагу Комісія приділяла взаємодії з міжнародними партнерами у питаннях забезпечення прозорості та підзвітності використання міжнародної військової допомоги. Зокрема, представниками Міністерства оборони України спільно з членами Комісії було організовано брифінг “Transparent International Military Assistance Accounting and Digital Transformation in the Ministry of Defence of Ukraine” для представників країн-партнерів, міжнародних організацій та військово-дипломатичного корпусу, акредитованого в Україні.

Під час заходу представниками Міністерства оборони України спільно з членами Комісії було представлено результати та подальші плани цифрової трансформації сектору оборони, зокрема щодо впровадження систем Logistics Support Management (SAP), яка є ключовим інструментом обліку та моніторингу

міжнародної військової допомоги, а також питанням інтеграції SAP із системою LOGFAS та іншими інформаційними ресурсами Міністерства оборони України. У межах брифінгу Голова Комісії Олександра Устінова представила міжнародним партнерам інформацію про діяльність Комісії, результати здійснення парламентського контролю за отриманням та використанням міжнародної військової допомоги, проведені моніторингові заходи, а також механізми взаємодії Комісії з Міністерством оборони України, правоохоронними органами та міжнародними партнерами з метою забезпечення прозорості та підзвітності використання наданої Україні міжнародної військової допомоги.

У заході взяли участь представники країн-партнерів, міжнародних організацій та структур безпекової допомоги, зокрема офіцер з питань безпекового співробітництва Офісу оборонного співробітництва США (ODC) Кал Гріффо (Cal Griffio), представник NSATU FLOe майор Метт Тейлор (Major Matt Taylor, Велика Британія), представник NSATU FLOe командер Джонатан Андрітч (Commander Jonathan Andritsch, Сполучені Штати Америки), радник J4 Security Assistance Group – Ukraine капітан Іан Томасгард (Captain Ian Thomasgard, Сполучені Штати Америки), заступник спеціального представника FCDO Кайл Саргон (Kyle Sargon, Велика Британія), радник з питань оборони FCDO Річард Пірс (Richard Peirse, Велика Британія), військово-морський аташе Сполученого Королівства Джон Дарсі (John Darcy), заступник аташе з питань оборони Королівства Нідерландів Елізабет ван дер Стенховен (Elisabeth van der Steenhoven), заступник аташе з питань оборони Королівства Норвегія Андерс Сермстад (Anders Sømstad), заступник аташе з питань оборони Королівства Норвегія Борд Бакке (Bård Bakke), військовий аташе Грецької Республіки Іліас Карміріс (Ilias Karmiris), аташе з питань оборони Італійської Республіки Ігор Торті (Igor Torti), заступник аташе з питань оборони Литовської Республіки підполковник Йоана Полякаускене (Joana Poljakauskiene), заступник аташе з питань оборони Республіки Польща підполковник Мацей Трач (Maciej Tracz), військовий аташе Турецької Республіки Ілкан Торкан (Ilkan Torkan), помічник аташе з питань оборони Фінляндської Республіки Леена Норонен (Leena Noronen), представник Представництва Європейського Союзу в Україні Йонас Нільссон (Jonas Nilsson), помічниця представника Представництва НАТО в Україні Кетрін Брюс (Katherine Bruce), програмний менеджер Представництва НАТО в Україні Вільям Тонкінс (William Tonkins), представник спеціального штабу з питань України полковник Георг Фукс (Col Georg Fuchs, Федеративна Республіка Німеччина) та представниця спеціального штабу з питань України капітан Фредеріке Уль (Cpt Friederike Uhl, Федеративна Республіка Німеччина), координатор німецької військової допомоги Україні, керівник спеціального штабу з питань України у Федеральному міністерстві оборони Німеччини Йоахім Кашке (Joachim Kaschke). Загалом у заході взяли участь представники понад десяти

держав-партнерів України, а також НАТО, Європейського Союзу, NSATU, Security Assistance Group – Ukraine, Офісу оборонного співробітництва США та інших міжнародних структур, залучених до надання та моніторингу міжнародної військової допомоги.

Таким чином, члени Комісії продовжили активну роботу з моніторингу процесів отримання, розподілу та використання міжнародної військової допомоги в умовах воєнного стану. У межах здійснення контрольної функції, були проведені моніторингові візити членів Комісії на передові позиції Збройних Сил України. Метою візитів було вивчення безпосереднього використання міжнародної військової допомоги в умовах бойових дій, а також забезпечення прозорості процесів її обліку та логістики. До участі у зазначених візитах долучились представники країн-партнерів, зокрема заступник військового аташе Федеративної Республіки Німеччина – підполковник Роберт Прозе, та представник Королівства Норвегія – підполковник Томмі Андре Йохансен.

Спільна участь представників міжнародних партнерів у моніторингових заходах сприяла підвищенню рівня довіри, відкритості та взаєморозуміння між Україною та країнами-партнерами щодо механізмів використання міжнародної військової допомоги.

Комісією проведено низку засідань за участі представників Міністерства оборони України, на яких обговорювалися питання моніторингу обсягів та руху міжнародної військової допомоги, зокрема поточний стан системи обліку міжнародної військової допомоги в програмі LOGFAS та перехід на облік і управління міжнародною військовою допомогою в межах національної автоматизованої системи SAP. Обговорення мали на меті підвищення прозорості, ефективності та сумісності систем обліку з міжнародними стандартами.

За результатами проведеної роботи Комісія сформувала низку висновків і рекомендацій щодо вдосконалення системи обліку та контролю міжнародної військової допомоги, а також окремих аспектів її отримання, забезпечення прозорості використання та підвищення ефективності логістичних процесів.

2. Діяльність Комісії в рамках міжнародних візитів

З метою забезпечення прозорості і підтвердження незалежності Комісії у виконанні своїх повноважень, а також обговорення можливих зауважень та рекомендацій членами Комісії було проведено зустрічі з представниками іноземних держав та міжнародних організацій, які надають Україні міжнародну військову допомогу (далі – міжнародні партнери).

Варто зазначити, що міжнародні партнери не виявили жодних порушень у процесі використання наданої міжнародної військової допомоги. Крім того, вони

високо оцінили рівень організації та ефективність заходів щодо контролю за надходженням, обліком і використанням зазначеної допомоги.

У рамках співпраці з міжнародними партнерами у липні 2025 року члени Комісії зустрілися з членами Конгресу (Палати представників та Сенату) Сполучених Штатів Америки, зокрема з Карлосом Хіменесом, Майком Квіглі, Маріанетт Міллер-Мікс, Стівом Дейнсом, Двайтом Евансом, Джимом Гаймсом, Джоні Ернст, Меггі Гудландер, Петом Гарріганом, Еліссою Слоткін, Джаредом Голденом, Джоном Корніном, Троєм Даунінгом, Євгеном Віндманом, Енді Кімом, Джеймсом Райсом, Заком Нанном, Джиммі Панеттою, Стівом Вомаком, Майком Тернером, Гілом Сінеросом, Морганом Латтреллом, Джейсоном Кроу.

Під час зустрічей було обговорено питання підзвітності та контролю за використанням міжнародної військової допомоги, наданої міжнародними партнерами на підтримку економіки України. Крім того, досягнуто домовленостей щодо прискорення надання ресурсів, критично важливих для підтримки обороноздатності України у протидії агресії російської федерації.

Також члени Комісії брали участь у міжнародному форумі “Україна та світ – Форум глобальних ідей” який відбувся історичному Українському селищі м. Чикаго (Сполучені Штати Америки) напередодні Дня Незалежності України. Участь у цьому заході була важливою складовою співпраці з міжнародними партнерами в рамках надання міжнародної військової допомоги. У межах форуму члени Комісії провели низку змістовних робочих зустрічей, зокрема з колишнім послом Сполучених Штатів Америки при НАТО Іво Даалдером, зі старшим радником із закордонних справ у Конгресі Сполучених Штатів Америки та директором із законодавчих питань сенатора Чарльза Грасслі Джеймсом Райсом, з колишнім послом Сполучених Штатів Америки в росії та професором Стенфордського університету Майклом Макфолом, з Верховним представником з досягнення миру уряду Колумбії Серхіо Харамільйо. Ці зустрічі дали можливість обговорити пріоритетні оборонні потреби України, посилити міжнародну координацію та поглибити співпрацю з ключовими партнерами у сфері надання міжнародної військової допомоги.

У жовтні 2025 року Голова Комісії разом з пілотом F-16 Повітряних сил Збройних Сил України здійснили візит до Сполучених Штатів Америки, де також провели робочі зустрічі з членами Конгресу (Палати представників та Сенату) Сполучених Штатів Америки, зокрема з Деном Креншоу, Томом Тіллісом, Джеком Рідом, Джейсоном Кроу, Гербом Конноуеєм, Джимом Бейрдом, Троєм Даунінгом, Карлосом Хіменесом, Майком Раундсом, Джоні Ернст, Крісом Кунсом Закері Нанном, Джимом Костою, Джиммі Панеттою, Дейвом Маккорміком, Марком Келлі, Доном Беконом, Патом Гарріганом, Енді Кімом, Юджином Віндманом, Гілом Сінеросом. Завершальним етапом візиту стала участь у зустрічі в

Міністерстві оборони Сполучених Штатів Америки. Важливо зауважити, що зустрічі відбувалися за безпосередньою участю пілота F-16 Повітряних сил Збройних Сил України, який представив практичне бачення потреб українських льотчиків, забезпечив обговорення питань підготовки екіпажів, технічного обслуговування та подальшої інтеграції літаків F-16 у систему оборони України. Участь українського пілота у відповідній зустрічі надала американським партнерам глибше розуміння реальних викликів, з якими стикаються Повітряні сили Збройних Сил України, та важливості своєчасного посилення оборонної підтримки.

Продовжуючи роботу із здійснення парламентського контролю за отриманням та використанням міжнародної військової допомоги, а також підтримуючи постійний діалог із країнами-партнерами, у березні 2026 року Голова Комісії здійснила робочий візит до м. Вашингтон (Сполучені Штати Америки). Основною метою візиту було інформування американських партнерів про результати діяльності Комісії, представлення результатів парламентського контролю за використанням міжнародної військової допомоги, а також обговорення пріоритетних потреб України у подальшій оборонній підтримці.

У рамках візиту було проведено низку зустрічей із членами Палати представників та Сенату Сполучених Штатів Америки, зокрема з членом Комітету Палати представників США з питань збройних сил та Комітету у справах малого бізнесу Гілом Сінеросом (Gil Cisneros), членом Комітету Палати представників США з питань збройних сил Євгеном Віндманом (Eugene Vindman), головою Комітету Палати представників США у закордонних справах Браяном Мастом (Brian Mast), членом Комітету Палати представників США з питань збройних сил Майклом Тернером (Michael Turner), членом Комітету Палати представників США з питань внутрішньої безпеки та Комітету з питань збройних сил Карлосом Хіменесом (Carlos Gimenez), членом Комітету Палати представників США з питань науки, космосу та технологій Майком Кеннеді (Mike Kennedy), членом Комітету Палати представників США з питань збройних сил Доном Беконом (Don Bacon), членом Комітету Палати представників США у закордонних справах Джимом Костою (Jim Costa), членом Комітету Палати представників США з питань збройних сил Петом Гарріганом (Pat Harrigan), членом Комітету Палати представників США у закордонних справах Джимом Бейрдом (Jim Baird), членом Постійного спеціального комітету з питань розвідки Палати представників Джейсоном Кроу (Jason Crow), членом Бюджетного комітету Палати представників Джиммі Панеттою (Jimmy Panetta), співголовою Congressional Ukraine Caucus Майком Квіглі (Mike Quigley), а також сенаторами Крістофером Кунсом (Christopher Coons) та Джоні Ернст (Joni Ernst). Окрему зустріч було проведено з директором Ради з питань національної безпеки Федеральної комісії зі зв'язку США Адамом Чаном (Adam Chan).

Під час зустрічей членів Конгресу США було поінформовано про результати роботи Комісії, проведені моніторингові заходи, результати перевірок використання міжнародної військової допомоги, а також про механізми контролю та звітності, які функціонують в Україні для забезпечення належного обліку, зберігання та використання ОВТ й іншого майна, отриманого від міжнародних партнерів. Особливу увагу було приділено питанням взаємодії Комісії з Міністерством оборони України, правоохоронними органами та міжнародними партнерами у сфері моніторингу міжнародної військової допомоги, а також заходам, спрямованим на підвищення прозорості та підзвітності її використання.

Під час обговорень було наголошено на важливості збереження високого рівня довіри міжнародних партнерів до української системи контролю за використанням міжнародної військової допомоги. Представники американської сторони були ознайомлені з результатами роботи Комісії щодо здійснення парламентського контролю, проведення виїзних моніторингових заходів, аналізу систем обліку міжнародної військової допомоги та контролю за використанням високочутливого озброєння, отриманого від країн-партнерів.

Окремим предметом обговорення стали поточні та перспективні потреби Сил безпеки і оборони України, питання безперервності постачання ОВТ, боєприпасів та іншої міжнародної військової допомоги. Сторони обмінялися інформацією щодо першочергових потреб українських військових формувань, можливостей подальшого розширення оборонної підтримки України та перспектив формування майбутніх пакетів міжнародної військової допомоги з урахуванням актуальної безпекової ситуації.

За результатами проведених зустрічей американські партнери підтвердили свою зацікавленість у продовженні співпраці з Україною та підтримці механізмів прозорого обліку і контролю за використанням міжнародної військової допомоги. Водночас було досягнуто домовленостей щодо подальшого обміну інформацією про результати здійснення парламентського контролю, підтримання регулярного діалогу з питань використання міжнародної військової допомоги та обговорення майбутніх потреб України у сфері безпеки та оборони. Зазначений візит став важливим елементом парламентської дипломатії та сприяв зміцненню довіри міжнародних партнерів до системи моніторингу, обліку та контролю використання міжнародної військової допомоги в Україні.

У рамках проведених зустрічей були обговорені ключові питання: необхідність збереження та подальшого зміцнення партнерства між Україною та Сполученими Штатами Америки у контексті регіональної безпеки та економічної стабільності, пріоритетні потреби у військовому забезпеченні, включно зі стабільністю й своєчасністю постачання ОВТ, а також можливості для поглиблення співпраці у сфері військових інновацій і розвитку оборонних технологій.

3. Діяльність Комісії щодо парламентського контролю за отриманням, використанням та обліком міжнародної військової допомоги, а також моніторингу фактів незаконного обігу озброєння та військової техніки

Комісія у відповідному звітному періоді здійснювала, серед іншого, також активний парламентський контроль за отриманням, обліком та використанням міжнародної військової допомоги Головним управлінням розвідки Міністерства оборони України.

Представники Головного управління розвідки Міністерства оборони України брали участь у закритих засіданнях Комісії та доповідали про стан отримання, використання та звітування щодо міжнародної військової допомоги, а також про наявність і рух високочутливого озброєння та обладнання.

За результатами заслуховування доповідей Головного управління розвідки Міністерства оборони України, Комісією було ухвалено таке рішення:

- взяти до уваги доповідь заступника Начальника Головного управління розвідки Міністерства оборони України генерал-майора Скібіцького В.В. щодо статусу пускового механізму ПЗРК "Stinger" та ракет поверхня-повітря до ПЗРК "Stinger";

- рекомендувати Головному управлінню розвідки Міністерства оборони України удосконалити існуючі процедури та скоротити час взяття на облік трофейного озброєння;

- рекомендувати Головному управлінню розвідки Міністерства оборони України провести загальний аудит даних, що подаються до звітних документів ("Відомості фактичного стану обладнання відповідно до вимог Концепції самозвітування країни-партнера з моніторингу кінцевого використання та номерного обліку наявного високочутливого обладнання");

- за результатами річної інвентаризації Головному управлінню розвідки Міністерства оборони доповісти на засіданні Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань моніторингу отримання і використання міжнародної військової допомоги під час дії воєнного стану про наявність високочутливого обладнання та озброєння, отриманих від іноземних партнерів.

Важливим напрямом роботи Комісії залишався контроль за фактами можливих правопорушень, пов'язаних із незаконним обігом ОВТ, наданих Україні як міжнародну військову допомогу.

Так, у квітні звітного року на засіданні Комісії було заслухано інформацію представників Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань та Національної поліції України щодо випадків незаконного заволодіння або спроб реалізації ОВТ, отриманих від міжнародних

партнерів. Особливу увагу під час обговорення було приділено переносним зенітно-ракетним комплексам типу «Stinger» та іншому високочутливому військовому обладнанню, яке перебуває під посиленним контролем державних органів та міжнародних партнерів.

Представники Служби безпеки України надали членам Комісії детальну інформацію та відповідні фотоматеріали щодо проведеної спеціальної операції, у ході якої було попереджено спробу незаконного заволодіння чотирма одиницями переносних зенітно-ракетних комплексів «Stinger» на території України. За результатами проведених заходів правоохоронними органами було своєчасно виявлено причетних осіб та припинено їхню протиправну діяльність до моменту фактичного вибуття зазначеного озброєння з-під контролю уповноважених органів.

Було повідомлено, що за вказаним фактом здійснювалося досудове розслідування в межах кримінального провадження, відкритого за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого статтею 263 Кримінального кодексу України («Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами»). За результатами розслідування до суду скеровано обвинувальний акт стосовно громадянина України.

У ході проведення комплексу оперативно-розшукових та слідчих заходів було забезпечено повний контроль над зазначеними ПЗРК «Stinger» та недопущено їх потрапляння до незаконного обігу. Встановлено, що комплекси перебувають у справному технічному стані, придатні до використання за призначенням та знаходяться під належним обліком і контролем уповноважених органів та військових формувань.

Зазначені обставини свідчать про ефективну роботу правоохоронних органів та спеціальних служб щодо попередження та нейтралізації загроз, пов'язаних із можливими спробами незаконного заволодіння озброєнням, отриманим Україною в межах міжнародної військової допомоги. Водночас вони підтверджують важливість функціонування багаторівневої системи обліку, контролю та моніторингу міжнародної військової допомоги, що дає змогу своєчасно попереджати та запобігати подібним ризикам.

Комісія й надалі здійснюватиме моніторинг відповідних питань з метою забезпечення прозорості, підзвітності та збереження довіри міжнародних партнерів до механізмів використання наданої Україні військової підтримки.

4. Нормативно-правова база з питань обліку, отримання та використання міжнародної військової допомоги

Комісією встановлено, що під час здійснення обліку, отримання та використання міжнародної військової допомоги Міноборони керується такими нормативно-правовими актами:

- Закон України "Про правовий режим майна у Збройних Силах України";

- Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку організації взаємодії центральних органів виконавчої влади, інших державних органів щодо залучення, отримання, передачі, обліку, моніторингу та контролю за використанням міжнародної військової допомоги для задоволення потреб сил безпеки і сил оборони у період воєнного стану" від 13 лютого 2024 року № 168 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 1 травня 2026 року № 561, якими удосконалено механізми залучення, використання та контролю міжнародної військової допомоги, розширено можливості використання міжнародної допомоги у формі фінансових ресурсів, а також уточнено окремі процедури її обліку, моніторингу та використання складовими сил безпеки і оборони України);

- Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у Збройних Силах" від 4 серпня 2000 року № 1225 (із змінами);

- Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Положення про інвентаризацію військового майна у Збройних Силах" від 3 травня 2000 року № 748;

- Постанова Кабінету Міністрів України "Деякі питання застосування документа для декларування військової техніки та інших товарів (Форми 302 України)" від 17 листопада 2023 року № 1230;

- Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Методики визначення залишкової вартості майна Збройних Сил України та інших військових формувань" від 29 травня 1998 року № 759 (із змінами);

- Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Положення про порядок надання гарантій та здійснення державного контролю за виконанням зобов'язань щодо використання у заявлених цілях товарів, які підлягають державному експортному контролю" від 27 травня 1999 року № 920 (із змінами);

- Наказ Міністерства оборони України "Про затвердження Порядку створення, функціонування та припинення діяльності логістичних пунктів" від 10 вересня 2024 року № 615 (zareєстрований в Міністерстві юстиції України 24 вересня 2024 р. за № 1434/42779);

- Наказ Міністерства оборони України "Про затвердження Інструкції з обліку військового майна у Збройних Силах України" від 17 серпня 2017 року № 440 (із змінами);

- Наказ Міністерства оборони України "Алгоритм організації діяльності служб забезпечення в системі Міністерства оборони України" від 29 червня 2023 року № 10/дск;

- Наказ Міністерства оборони України "Про затвердження Порядку списання військового майна у Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту" від 29 березня 2021 року № 81 (зі змінами);

- Наказ Міністерства оборони України "Про затвердження Положення про Управління моніторингу міжнародної військової допомоги" від 29 серпня 2024 року № 587 (із змінами);

- Інструкція з надання звітності про наявність у Збройних Силах України військового майна, отриманого як міжнародна технічна допомога, затверджена наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від 18 серпня 2020 року № 116 (із змінами);

Упродовж 2026 року нормативно-правова база у сфері отримання, обліку, моніторингу та контролю за використанням міжнародної військової допомоги продовжувала вдосконалюватися з урахуванням практичного досвіду функціонування відповідних механізмів під час дії воєнного стану. Найбільш суттєвих змін зазнав Порядок, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13 лютого 2024 року № 168, до якого постановою Кабінету Міністрів України від 1 травня 2026 року № 561 були внесені зміни, спрямовані на розширення можливостей залучення міжнародної військової допомоги у формі фінансових ресурсів, удосконалення координації між державними органами та підвищення ефективності використання допомоги, що надається міжнародними партнерами для забезпечення потреб сил безпеки і оборони України.

Комісія відзначає, що прийняті у 2026 році нормативні зміни сприяли подальшому розвитку системи обліку та контролю міжнародної військової допомоги, підвищенню рівня прозорості процедур її використання, а також створили додаткові правові механізми для залучення та ефективного використання міжнародної підтримки в інтересах сектору безпеки і оборони України.

5. Цифрові інструменти, що використовуються під час здійснення обліку, отримання та використання міжнародної військової допомоги

Для моніторингу отримання та використання міжнародної військової допомоги важливе значення мають цифрові інструменти. Під час здійснення обліку, отримання та використання міжнародної військової допомоги Міноборони використовує серію цифрових інструментів, а саме:

1. Інформаційно-комунікаційну систему (далі – ІКС) планування та управління логістичним забезпеченням з використанням спеціалізованого

програмного забезпечення НАТО LOGFAS (Logistics Functional Area Services). Використовується для автоматизації підтримки процесів планування та управління логістичним забезпеченням військ (сил) у ході багатонаціональних навчань (операцій). Введена в експлуатацію у 2024 році (наказ Міноборони від 19.06.2024 № 403/нм). На даний час використовується з обмеженим функціоналом – контроль фактичної наявності матеріальних засобів, отриманих у якості міжнародної військової допомоги, з деталізацією до бригади (полку) включно, без зазначення серійних номерів та країни походження.

2. ІКС управління логістичним забезпеченням з використанням спеціального (прикладного) програмного забезпечення “СПЗ Логістичної інформаційної системи на базі SAP S/4HANA (ЛІС 1.0)”. Використовується для автоматизації процесів обліку та руху, визначення потреби, планування закупівлі, супроводження контрактів постачання, технічного обслуговування та ремонту військового майна, в тому числі щодо міжнародної військової допомоги. Введена в дослідну (підконтрольну) експлуатацію у 2023 році (наказ Міноборони від 30.01.2023 № 53/нм). Отримано перелік ліцензій пожиттєво та технічну підтримку до 31 грудня 2027 року за рахунок оплати уряду Федеративної Республіки Німеччина.

На даний час в системі відображається інформація щодо:

- орієнтовних обсягів та термінів передачі міжнародної військової допомоги (за інформацією, отриманою від офіційних джерел);
- отримання міжнародної військової допомоги на логістичних хабах у Республіці Польща (наземним та залізничним транспортом), Румунії (залізничним транспортом) та Словацькій Республіці (залізничним транспортом);
- відправлення міжнародної військової допомоги з логістичних хабів на склади (бази зберігання) служб забезпечення органів військового управління - наземні системи озброєння, військова техніка, засоби РЕБ, інженерна техніка, засоби ураження, авіація та протиповітряна оборона, безпілотні системи, засоби ближнього бою і розвідки, засоби зв'язку та кібербезпеки;
- контролю руху та наявності матеріальних засобів (за серійними номерами та країною походження);
- до окремої військової частини включно - наземні системи озброєння, військова техніка, засоби РЕБ, інженерна техніка, авіація та протиповітряна оборона, безпілотні системи, засоби ближнього бою і розвідки, речове майно, пально-мастильні матеріали (ПММ), засоби зв'язку та кібербезпеки;
- на рівні складів (баз зберігання) служб забезпечення органів військового управління - засоби ураження, облік медичного майна, продовольче забезпечення.

Інформаційно-комунікаційна система обліку та моніторингу міжнародної військової допомоги продовжує активно розвиватися та вдосконалюватися. У звітному періоді розпочато процес розширення функціонування системи на інші складові сил оборони України, зокрема на Головне управління розвідки Міністерства оборони України. Це сприятиме забезпеченню єдиних підходів до обліку, моніторингу та контролю за використанням міжнародної військової допомоги, а також підвищенню рівня прозорості та простежуваності руху ОВТ та іншого майна, отриманого від міжнародних партнерів.

Подальший розвиток системи передбачає поетапне підключення до неї інших складових сектору безпеки і оборони, які отримують міжнародну військову допомогу, зокрема Служби безпеки України, Національної гвардії України та Державної прикордонної служби України. Реалізація зазначених заходів дозволить створити комплексну міжвідомчу систему обліку та моніторингу міжнародної військової допомоги, забезпечити належний рівень координації між державними органами та підвищити ефективність контролю за використанням ресурсів, наданих міжнародними партнерами.

Забезпечено постійну координацію та супроводження процесів обробки інформації в ІКС SAP/Defense & Security за участі Центру трансформації процесів управління оборонними ресурсами Міністерства оборони України.

3. ІКС електронної взаємодії з країнами-партнерами щодо координації міжнародної військової допомоги із використанням програмного продукту “КОРОВАЙ”. Призначена для відображення в режимі реального часу потреб сил безпеки і сил оборони у міжнародній військовій допомозі та пропозицій країн-партнерів для їх задоволення. Введена в експлуатацію у 2023 році (наказ Міноборони від 03.01.2023 №3/нм зі змінами). На даний час ІКС активно використовується за своїм функціональним призначенням. Протягом звітнього періоду Генеральним штабом Збройних Сил України проведено оновлення інформації щодо актуальних потреб сил безпеки і оборони України та видалено надлишкові запити.

6. Формування потреб у міжнародній військовій допомозі, що надходить від країн-партнерів

Комісія проаналізувала структуру потреб сил оборони в озброєнні, військовій техніці та інших видах забезпечення.

Потреби сил оборони в міжнародній допомозі формуються за трьома напрямками:

1) потреба в основних зразках озброєння, військової техніки, матеріально-технічних засобах та боєприпасах – формується на один рік та періодично

уточнюється Головним управлінням логістики Генерального штабу Збройних Сил України, частково враховуючи пропозиції органів військового управління Збройних Сил України та інших складових сил оборони;

2) потреба в медичній техніці та майні – формується на один рік та уточнюється командуванням Медичних сил Збройних Сил України щокварталу на основі заявок від командувань видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України та інших військових формувань;

3) потреба в підготовці особового складу за кордоном (командирів та штабів тактичної ланки, сержантів, інструкторів, спеціалістів (медики, сапери, технічний персонал), екіпажів (розрахунків) озброєння та військової техніки іноземного виробництва – формується Головним управлінням доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України на основі запитів командувань видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України та інших військових формувань.

Окремим напрямом формування потреб сил оборони є запити до міжнародних партнерів щодо надання запасних частин, приладдя і технічної документації для проведення ремонту озброєння та військової техніки, за які відповідальне командування Сил логістики Збройних Сил України.

Усі зазначені потреби певним чином враховують інтереси складових сил безпеки і сил оборони, що передаються в підпорядкування Головнокомандувача Збройних Сил України. Крім того, потреби в озброєнні, військовій техніці та матеріальних засобах визначають пріоритети щодо їх постачання. Зазначені потреби погоджуються Генеральним штабом Збройних Сил України та затверджуються Головнокомандувачем Збройних Сил України. Після затвердження потреба доводиться через систему “КОРОВАЙ” та аташе з питань оборони до міністерств оборони відповідних країн, Місії України при НАТО, Європейського Союзу, Місії NSATU та інших підрозділів (організацій), що здійснюють заходи із забезпечення сил оборони України.

7. Форми обліку міжнародної військової допомоги, що надходить від міжнародних партнерів

Облік ОВТ та матеріально-технічних засобів, що надходять в якості міжнародної військової допомоги, у Збройних Силах України ведеться відповідно до вимог Закону України "Про правовий режим майна у Збройних Силах України", Постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Положення про інвентаризацію військового майна у Збройних Силах" від 3 травня 2000 року №748, Наказу Міністерства оборони України "Про затвердження Інструкції з обліку військового майна у Збройних Силах України" від 17 серпня 2017 року №440 (із змінами) на загальних підставах, разом з іншими видами матеріально-технічних

засобів, що надходять до Збройних Сил України за централізованими та децентралізованими закупівлями, в якості благодійної допомоги, відчуженого майна тощо.

Питання залучення, отримання, передачі, обліку, моніторингу та контролю за використанням міжнародної військової допомоги, поряд із загальними вимогами щодо обліку військового майна, врегульовано Порядком залучення, використання та моніторингу міжнародної військової допомоги, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 13 лютого 2024 року № 168.

Зазначеним Порядком визначено єдиний механізм взаємодії між Міністерством оборони України, Генеральним штабом Збройних Сил України, іншими складовими сил безпеки і оборони, центральними органами виконавчої влади, а також іноземними державами та міжнародними організаціями щодо формування потреб, отримання, розподілу, передачі, обліку та контролю за використанням міжнародної військової допомоги.

Відповідно до Порядку, формування потреб у міжнародній військовій допомозі здійснюється із застосуванням інформаційно-комунікаційної системи «Коровай» або інших інформаційно-комунікаційних систем, визначених Міністерством оборони України. Після надходження міжнародної військової допомоги забезпечується її ідентифікація, документальне оформлення, розподіл між кінцевими отримувачами та постановка на відповідний облік згідно з вимогами законодавства та нормативно-правових актів Міністерства оборони України.

Порядком також передбачено здійснення моніторингу руху та використання міжнародної військової допомоги на всіх етапах її життєвого циклу — від формування потреби та отримання до передачі кінцевому користувачу, експлуатації, ремонту, втрати або списання. Такий моніторинг проводиться з метою забезпечення прозорості використання допомоги, дотримання умов міжнародних договорів та домовленостей з країнами-партнерами, а також виконання Україною зобов'язань щодо кінцевого використання (End-Use Monitoring) окремих зразків ОВТ та іншого майна.

Міністерство оборони України забезпечує координацію процесів обліку, контролю та моніторингу міжнародної військової допомоги, узагальнює інформацію про її надходження та використання, а також забезпечує підготовку звітності для державних органів України та міжнародних партнерів у межах укладених міжнародних договорів, меморандумів і технічних домовленостей.

Крім того, міжнародна військова допомога підлягає внутрішньому та зовнішньому контролю. Внутрішній контроль здійснюється уповноваженими органами військового управління, службами забезпечення та органами внутрішнього аудиту. Зовнішній контроль може проводитися представниками країн-партнерів у межах погоджених процедур моніторингу кінцевого

використання відповідно до двосторонніх угод та технічних домовленостей між Україною і країнами-донорами.

У 2026 році до нормативного регулювання обліку військового майна внесено зміни наказами Міністерства оборони України від 10.03.2026 № 127 та від 26.03.2026 № 148, якими уточнено окремі положення Інструкції з обліку військового майна у Збройних Силах України, затвердженої наказом Міністерства оборони України від 17.08.2017 № 440.

Облік міжнародної військової допомоги у кількісних та якісних показниках у військових частинах здійснюється службами забезпечення. Відповідна інформація відображається у даних бухгалтерського обліку. Облік майна у Збройних Сил України ведеться службами забезпечення та фінансовими органами відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі. У всіх примірниках акта приймання-передачі військового майна робиться відповідний запис про те, що ОВТ та інше військово-технічне майно отримані як міжнародна військова допомога.

Якщо у супровідних документах відсутні відомості про вартість майна, отриманого як міжнародна військова допомога, така інформація запитується командуванням Сил логістики Збройних Сил України у країн-постачальників (виробників) у встановленому порядку через Головне управління військового співробітництва Збройних Сил України.

Військові частини забезпечують своєчасну підготовку та подання донесень про отримання військового майна та разом з копіями документів про їх оприбуткування і не пізніше наступного дня від дати взяття його на облік направляють відповідний примірник акта приймання-передачі військового майна та акт технічного стану військового майна, якщо він складався, до командування Сил логістики чи управліннь забезпечення Збройних Сил України.

У разі відсутності у військового майна, отриманого як міжнародна військова допомога, коду згідно з військовим класифікатором ВК 001-2000, організовується робота щодо підготовки відповідних документів та подається заявка до Головного управління супроводження життєвого циклу щодо реєстрації зразка ОВТ як штатно-табельного предмета постачання з включенням його до військового класифікатора ВК 001-2000.

Спеціальні протоколи або стандарти щодо списання чи ремонту міжнародної військової допомоги у Збройних Силах України не застосовуються. Списання такого майна здійснюється відповідно до вимог Порядку списання військового майна у Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 29.03.2021 № 81.

Водночас деякі країни-партнери (Сполучені Штати Америки, Французька Республіка, Королівство Нідерландів) наголошують на необхідності отримання дозволу на списання знищеного/втраченого військового майна, що закріплено відповідними двосторонніми угодами (Концепція самозвітування країни-партнера з моніторингу кінцевого використання від 26.11.2023 (Сполучені Штати Америки), Концепція моніторингу кінцевого використання французького військового майна в Україні від 08.02.2025).

8. Висновки

За результатами проведеної роботи Комісія дійшла висновку, що в Україні сформована та функціонує багаторівнева система отримання, обліку, моніторингу та контролю за використанням міжнародної військової допомоги, до якої залучені Міністерство оборони України, Генеральний штаб Збройних Сил України, інші складові сил безпеки і оборони, правоохоронні органи, розвідувальні органи та міжнародні партнери.

У межах виконання покладених на неї завдань Комісія здійснювала системний парламентський контроль за процесами отримання, розподілу, обліку та використання міжнародної військової допомоги, проводила робочі зустрічі з представниками органів державної влади, міжнародних партнерів та міжнародних організацій, аналізувала нормативно-правову базу, що регулює відповідні правовідносини, а також здійснювала моніторинг функціонування механізмів внутрішнього контролю та звітності.

Комісією проведено низку виїзних моніторингових заходів у районах виконання бойових завдань підрозділами Сил безпеки і оборони України. За результатами таких заходів підтверджено фактичне використання міжнародної військової допомоги за призначенням, відповідно до потреб оборони держави. Залучення до окремих моніторингових заходів представників країн-партнерів сприяло зміцненню довіри до української системи контролю та підвищенню рівня прозорості використання наданої допомоги.

У ході роботи Комісія приділяла особливу увагу розвитку механізмів цифрового обліку та моніторингу міжнародної військової допомоги. Встановлено, що Міністерством оборони України продовжується впровадження сучасних цифрових інструментів управління логістичними процесами, зокрема системи SAP та “КОРОВАЙ”, що забезпечують підвищення точності обліку, простежуваності руху матеріальних засобів та оперативності прийняття управлінських рішень.

Комісією також здійснювався парламентський контроль за отриманням, обліком та використанням міжнародної військової допомоги Головним управлінням розвідки Міністерства оборони України. За результатами

заслуховування інформації представників Головного управління розвідки Міністерства оборони України надано рекомендації щодо удосконалення процедур обліку трофейного озброєння, проведення аудиту звітних даних, а також посилення контролю за наявністю високочутливого обладнання і озброєння.

Важливим напрямом діяльності Комісії був моніторинг фактів можливого незаконного обігу ОВТ, отриманих у межах міжнародної військової допомоги. За результатами заслуховування інформації Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань та Національної поліції України встановлено, що наявні випадки незаконного заволодіння окремими зразками озброєння були своєчасно попереджені правоохоронними органами, належним чином задокументовані в межах кримінальних проваджень, а відповідне озброєння повернуто до сектору безпеки і оборони України. Зазначені факти свідчать про функціонування механізмів державного контролю та належне реагування компетентних органів на виявлені порушення.

У межах міжнародної діяльності Комісія забезпечувала постійний діалог із представниками країн-партнерів, парламентами іноземних держав, військово-дипломатичним корпусом та міжнародними організаціями. Під час міжнародних візитів і робочих зустрічей члени Комісії інформували міжнародних партнерів про результати парламентського контролю за використанням міжнародної військової допомоги, функціонування систем обліку та моніторингу, а також про заходи, що вживаються для забезпечення прозорості та підзвітності у цій сфері. Крім того, обговорювалися поточні та перспективні потреби України у військовій підтримці для забезпечення обороноздатності держави.

За результатами проведених зустрічей міжнародні партнери підтвердили відсутність зауважень щодо системного використання міжнародної військової допомоги, позитивно оцінили функціонування механізмів контролю та моніторингу, а також висловили підтримку подальшому розвитку інструментів прозорого обліку і звітності.

Комісія відзначає важливість подальшого розвитку цифрових систем обліку міжнародної військової допомоги, удосконалення процедур внутрішнього контролю та інвентаризації, посилення міжвідомчої взаємодії між органами сектору безпеки і оборони та правоохоронними органами, а також продовження практики парламентського моніторингу використання міжнародної військової допомоги.

За результатами здійсненого моніторингу Комісією не встановлено фактів системного нецільового використання міжнародної військової допомоги, порушень порядку її обліку, транспортування чи розподілу, які б свідчили про неналежне функціонування державної системи контролю.

Водночас Комісія вважає за необхідне продовжити роботу щодо подальшого вдосконалення механізмів обліку, моніторингу та звітності, що сприятиме зміцненню довіри міжнародних партнерів та підвищенню ефективності міжнародної підтримки України.

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Устїнова Олександра Юрїївна
Сертифікат: 3FAA9288358EC0030400000015A42F005A71DC00
Дїйсний до: 09.12.2026 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
213д9/1-2026/145955 від 17.06.2026

2266749